

לינארית להנדסה- פתרון תרגיל

תרגיל. נתונים הווקטורים

$$v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, v_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, v_3 = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}, v_4 = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}, v_5 = \begin{pmatrix} 2 \\ -4 \\ 1 \end{pmatrix}$$

1. השלימו את $\{v_1, v_2\}$ כך שיהיה בסיס ל- \mathbb{R}^3

פתרון. אנחנו צריכים למצוא ווקטור $v \notin sp\{v_1, v_2\}$ כדי לעשות זאת בקלות נעבור להצגה של משוואות

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & x \\ 0 & 1 & y \\ 1 & 2 & z \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & x \\ 0 & 1 & y \\ 0 & 1 & z-x \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & x \\ 0 & 1 & y \\ 0 & 0 & z-x-y \end{pmatrix}$$

כלומר

$$sp\{v_1, v_2\} = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \mid z-x-y=0 \right\}$$

לכן נבחר ווקטור **שלא** מקיים את התנאי הנ"ל למשל $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$.

2. מצאו בסיס ל- $Sp\{v_1, v_2, v_4, v_5\}$ והשלימו אותו לבסיס ל- \mathbb{R}^3 .

פתרון. ראשית יש צורך לצמצם ווקטורים שתלויים לינארית נבצע זאת בשני דרכים (למעשה זאת אותה דרך בשינוי הדרת)

אופציה ראשונה: נסדר את v_1, v_2, v_4, v_5 כווקטורי עמודה במטריצה ונמצא בסיס ל- $C(A)$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & -4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & -4 \\ 0 & 1 & 2 & -1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

יש איברים מובילים בעמודות 1, 2, 4, לכן בסיס למרחב העמודות הן העמודות המקוריות של המטריצה כלומר, בסיס ל- $Sp\{v_1, v_2, v_4, v_5\}$ הוא $\{v_1, v_2, v_5\}$ וזה כבר בסיס ל- \mathbb{R}^3 .

אופציה שנייה: יהי צירוף לינארי שנותן 0, כלומר

$$a_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + a_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} + a_4 \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} + a_5 \begin{pmatrix} 2 \\ -4 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 3 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 2 & -4 & 0 \\ 1 & 2 & 4 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \dots \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -4 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

הפתרון הכללי של המשוואה היא $\begin{pmatrix} 3t \\ -2t \\ t \\ 0 \end{pmatrix}$ אם נבחר $t=1$ נקבל $\begin{pmatrix} 3 \\ -2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ פותר את המערכת כלומר

$$3 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} - 2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} + 1 \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} + 0 \begin{pmatrix} 2 \\ -4 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

לכן $v_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}$ תלוי בשאר הווקטורים ולכן ניתן להוריד אותו.

למעשה ניתן תמיד ניתן להוריד את הווקטורים שמייצגים משתנים חופשיים.